

Slovenská pošta a Poštové múzeum pripravili výstavu jednému z najvýznamnejších grafických dizajnérov súčasnosti Vladislavovi Rostokovi

[27.02.2019; touchit.sk; Tlačové správy; 11:48; redakcia touchIT]

Slovenská pošta a Poštové múzeum v spolupráci s BIBIANOU, Medzinárodným domom umenia pre deti, pripravili výstavu TANGRAM ROSTOKA Typo: grafik_a poštová známka. Výstava vznikla pri príležitosti životného jubilea Vladislava Rostoku, jedného z najvýznamnejších grafických dizajnérov pôsobiacich v súčasnosti na Slovensku. Výstava je otvorená pre návštevníkov od 28. februára do 14. apríla 2019 v BIBIANE na Panskej ulici č. 41. Od 25. apríla 2019 bude prevezená do priestorov Poštového múzea na Partizánskej ceste č. 9 v Banskej Bystrici.

Rostoku možno označiť za „dvorného dizajnéra“ emisie zameranej na propagáciu súťaže ilustrácií detských kníh Bienále ilustrácií Bratislava, ktorá je organizovaná BIBIANOU. Vzhľadom na to, že dlhé roky participoval na grafickom dizajne tejto celosvetovo uznávanej súťaže, Poštové múzeum Slovenskej pošty uprednostnilo výstavný priestor BIBIANY k realizácii tejto výstavy konanej pri príležitosti okrúhleho životného jubilea umelca.

O Vladislavovi Rostokovi

Vladislav Rostoka (*18.5.1948) vyštudoval v rokoch 1963 – 1967 Strednú umelecko-priemyselnú školu v Bratislave. Akademické vzdelanie získal na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, na ktorej študoval v rokoch 1967 – 1976 na oddelení monumentálnej maľby. Od roku 1973 pôsobil ako umelec v slobodnom povolaní s výnimkou rokov 1973 – 1976, keď bol pedagogicky činný na VŠVU v Bratislave a rokov 1994 – 2006, keď bol umeleckým riaditeľom v grafickom štúdiu Rabbit & Solution Studio v Bratislave. V rokoch 1978 – 2010 realizoval 51 samostatných výstav pod spoločným názvom Typo:grafi(k)a a zúčastnil sa viac ako 650 domácich i zahraničných výstav venovaných plagátovej tvorbe, knižnému dizajnu, tvorbe logotypov a poštových známok. Od roku 1965 do súčasnosti vytvoril viac ako 400 návrhov kultúrnych plagátov a graficky realizoval viac okolo 1100 kníh a katalógov.

Za svoju tvorbu venovanú grafickému dizajnu získal 80 zahraničných ocenení, 24 cien za dizajn kníh v súťaži Najkrajšie knihy Československa (1976 – 1992) a viac ako 30 cien v súťaži Najkrajšie knihy Slovenska. Rostokovým aktuálne najprestížnejším ocenením je Cena za kultúrny prínos v oblasti dizajnu, ktorá mu bola udelená v súťaži Národná cena za dizajn 2018. Rostokova tvorba získala najnovšie aj celosvetové uznanie zaradením jeho diel do reprezentatívneho výberu dejín svetového grafického dizajnu „The History of Graphic Design“ vydaného nemeckým vydavateľstvom umeleckej literatúry Taschen. Výber Rostokových prác od autorov publikácie Jensa Müllera a Juliusa Wiedemanna sa nachádza v 2. zväzku publikácie zachytávajúcej obdobie po roku 1960, ktorý venovali najvýznamnejším svetovým „vizuálnym revolucionárom“ súčasnosti. Skutočnosť, že tvorba V. Rostoku presahuje hranice Slovenska, dokazuje aj jeho členstvo vo viacerých významných medzinárodných organizáciách, najmä Alliance of Graphique Internationale (AGI) v Zürichu, v Maďarskej akadémii umení a Maďarskej spoločnosti plagátu v Budapešti.

Na Slovensku sa významnou mierou podieľal pri zakladaní dizajnerských spolkov, či už TypoDesignSlovakia alebo World First Poster Club v Bratislave a je členom aj Realizačnej komisie známkovej tvorby, ktorá je poradným orgánom generálneho riaditeľa Slovenskej pošty v oblasti výtvarnej kvality návrhov slovenských poštových známok. Žije a tvorí v Bratislave.

Vlado Rostoka je v súčasnosti jedným z najlepších slovenských tvorcov poštových známok s osobitým výtvarným prejavom spájajúcim do jedného celku typografiu a grafický dizajn, z čoho vyplýva termín TYPO:GRAFIKA, ktorý možno považovať za hlavný motív tejto výstavy. Prvou autorsky realizovanou emisiou poštovej známky bola známka venovaná medzinárodnej súťažnej výstave „Triennale plagátu“ v Trnave v roku 2003, v ktorej V. Rostoka získal 2 razy najvýznamnejšiu cenu Master's Eye Award. Poštová známka bola vydaná v emisnom rade EUROPA: Reklamný plagát a jej motívom bol plagát k divadelnej hre Slovenského národného divadla B. P. Molière Don Juan. V. Rostoka doteraz graficky finalizoval najviac emisií poštových známok venovaných Vianociam, Vianočnej pošte a Veľkej noci, v rámci ktorých sa posledné roky kladie dôraz najmä na prezentáciu rôznych umeleckých žánrov z prostredia detského alebo ľudového umenia. Najvýznamnejším prínosom Vlada Rostoka do slovenskej známkovej tvorby je ale predovšetkým redizajn emisie Umenie realizovaný v roku 2016, ktorá od čias svojho vzniku v roku 1965 vychádzala v nezmenenej forme viac ako 50 rokov aj po rozpade Česko-Slovenska v roku 1992.

O hre Tangram

Tangram (chin. Qiqiaoban) je hlavolamom, zábavnou logickou hrou podobajúcou sa na stavebnicu založenú na princípe puzzle alebo orgiami. Skladá sa zo siedmich objektov rôznych geometrických tvarov a veľkostí, tvorených piatimi trojuholníkmi, jedným štvorcem a jedným skoseným hranolom, ktoré po zložení do jedného celku vytvárajú základný štvorec. Kombináciou týchto objektov sa dajú poskladať rôzne plošné obrazce, pričom existuje niekoľko stoviek možných variantov ich vzájomného usporiadania. Cieľom tangramu je totiž zložiť všetkých sedem objektov do obrázku, určeného obrysom respektíve siluetou tvaru

objektu.

Názory na vznik hry sa rôznia a to aj napriek tomu, že sa o pôvode hry v Číne nepochybuje. Niektorí bádatelia ju datujú do čias panovania dynastie Tchang (618 – 907), iní pripisujú jej vznik až dynastii Song (960 – 1279), počas vlády ktorej sa začal používať sektorový nábytok Yanjitu, ktorý sa mohol stať predlohou pre tento typ hry, rozšírenej v Číne až za dynastie Ming (1368 – 1644). Do Európy sa hra dostala na prelome 18. – 19. storočia v súvislosti s rozvojom zámorského obchodu s Indočínou a čoskoro sa stala súčasťou životného štýlu

európskej aristokracie, obľuboval ju napr. aj Napoleon Bonaparte. Názov tangram, zložený z počiatočných písmen dynastie Tchang a gréckeho slova gramma (gr. znak, písmo), po prvý raz použil prezident Harvardskej univerzity, profesor matematiky Thomas Hill v roku 1848 vo svojej príručke „Puzzles to Teach Geometry“. K veľkej svetovej popularite hlavolamu prispela aj skutočnosť, že cirkev túto zábavu, na rozdiel od hazardných hier, nikdy v histórii nezakazovala.

„Skladačka tangram pre mňa dokonale symbolizuje princíp dizajnovnej hry, ktorý sa pokúšam uplatniť vo svojej práci. Lebo grafika v mojom ponímaní je tiež systémovou, konceptuálnou, ale aj hravou skladačkou vizuálnych a verbálnych komunikačných elementov s nekonečnými možnosťami modifikácií. Sedem písmen v slove TANGRAM sa zhoduje so siedmimi písmenami mena ROSTOKA, čo logicky určilo správny názov tejto výstavy,“ uviedol grafický dizajnér Vladislav Rostoka,

Ocenenia V. Rostoku v oblasti tvorby poštových známok

Viaceré poštové známky, ktorých autorom grafického dizajnu je V. Rostoka, získali prestížne domáce i zahraničné ocenenia. Napriek tomu, že umelec participuje na známkovej tvorbe už od roku 2003, prvé významné ocenenie získal až v roku 2016 za redizajn emisie Umenie reprezentovanou emisiou Umenie: Maria Bartuszová, za ktorú generálny riaditeľ Slovenskej pošty, a.s., udelil ocenenie „Krištáľovej známky“. Z ďalších ocenení treba vyzdvihnúť najmä výtvarný návrh poštovej známky „450. výročie narodenia Jána Jessenia“ realizovanej ako spoločné vydanie s Českou republikou, Maďarskom a Poľskom, ktorá získala v roku 2016 cenu ministra dopravy a výstavby SR za najlepšiu rytinu poštovej známky a v roku 2017 sa táto známka, ktorej rytinu vytvoril František Horniak, umiestnila na 2. mieste v súťaži „Grands Prix de l'Art philatélique Belge et Européen“ v Bruseli v kategórii najkrajšie ryté známky Európskej únie. Spolu s F. Horniakom sa v roku 2017 podieľal aj na vytvorení najväčšej rytej poštovej známky na svete, ktorá bola vydaná v emisnom rade „Umenie: Oltár sv. Jakuba v Levoči“. Hárček tejto poštovej známky bol v roku 2018 ocenený na viacerých prestížnych súťažiach o najkrajšie známky sveta, napr. v Paríži na výstave „Government Postage Stamp Printers Association“, kde sa umiestnil na 2. mieste v súťaži najlepších známkový hárček alebo v Madride v súťaži „NexoFil World's Best Stamp 2018“, kde získal tiež 2. miesto v kategórii najkrajší hárček sveta. Za pomyslený vrchol Rostokovej známkovej tvorby možno označiť rok 2018, pretože práve v tomto jubilejnom roku svojich 70 narodenín získal rekordný počet ocenení. Za emisiu „Deň poštovej známky: Alfons Mucha – Hradčany“ získal od ministra dopravy a výstavby SR ocenenie za najkrajší výtvarný návrh poštovej známky, za emisiu „Umenie: Ikona Krásnobrodskéj Bohorodičky“ dostal spolu s rytcom F. Horniakom cenu ministra za najkrajšiu známku roka a nakoniec za emisiu „Umenie: Ladislav Bielik: Muž s odhalenou hrudňou pred okupačným tankom“, na ktorej návrhu participoval v spolupráci s R. Cigánikom, „Krištáľovú známku“ generálneho riaditeľa SP, a.s.

<https://touchit.sk/slovenska-posta-a-postove-muzeum-pripravili-vystavu-jednemu-z-najvyznamnejsich-grafickych-dizajnerov-sucasnosti-%e2%88%92-vladislavovi-rostokovi/221285>